

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A 2024. év elején indult üveg visszaváltási rendszer működése nem zökkenőmentes, és több olyan beavatkozást kíván, amely a rendszert vonzóbbá és jobban használhatóvá tenné. Jelen előterjesztés két irányból kívánja könnyíteni a fővárosiak életét annak érdekében, hogy minél kevesebb szemetet hagyjanak maguk után és minél több - már előre kifizetett - betétdíjas palack kerüljön visszaváltásra.

1. A szemétbe kidobott, de visszaváltható palackok összegyűjtési lehetőségének biztosítása és a törvényileg alkalmazható büntetések megelőzésének lehetővé tétele

A betétdíjas visszaváltási rendszer fokozatosan terjed, nemcsak Nyugat-Európában, hanem Közép-Európában is, ami szinte mindenhol magával hozta azt a jelenséget, hogy a közterületeken hagyott, illetve a szemetesekbe dobott palackokat a rászoruló összegyűjtik és visszaváltják. Budapesten ez a jelenség főleg a nagy közlekedési csomópontoknál, bevásárlóközpontoknál és frekventált belvárosi helyszíneken tapasztalható, és általában megnövekedett köztisztasági problémát jelent a kerületi és a fővárosi köztisztasági cégeknek is.

A jelenséghez hozzájárul az is, hogy sokszor nem működnek az automaták vagy hosszú sorok alakulnak ki, illetve amíg a magyar bankszámlával rendelkezők kérhetik átutalással a visszaváltott palackok árát, addig a turistáknak csak levásárlásra (vagy adományozásra) van lehetőségük, ezért a visszaváltható palackokat inkább a szemétbe dobják.

A kukákban lévő visszaváltható palackok összegyűjtése jelenleg szabálysértésnek minősül, 6.500 és 65.000 forint közötti bírságot is kaphat az, akit a rendőr a helyszínen megbírságot. Az ORFK tájékoztatása szerint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény úgy rendelkezik, hogy "A gyűjtőedénybe helyezett települési hulladék a hulladéktermelő (akinek tevékenységeiből hulladék képződik) tulajdonát képezi addig, amíg az a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevővel ellátó koncessziós társaság vagy a vele szerződött gazdasági társaság birtokába kerül. Ha a gyűjtőedényt a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevővel ellátásának biztosítása céljából közterületen helyezték el, a hulladék a gyűjtőedényben történő elhelyezéssel a koncessziós társaság tulajdonába és a koncessziós társaság vagy a koncesszori alvállalkozó birtokába kerül".

Országosan, de Budapesten is társadalmi szolidaritásra van szükség ahhoz, hogy a palackgyűjtőket - akik főleg a rosszul működő szociális háló miatt kényszerülnek a gyűjtőgyűjtésre - ne essenek áldozatul a fent hivatkozott törvényi előírásoknak, illetve ne a kukák kiborogatásával tudják csak megtalálni az eldobott palackokat, ezzel jelentősen rontva a köztisztaságot. Más, hasonló jelenséget meg tapasztaló városokban jó példaként jelent meg a kukákon vagy a kukák mellett a "palackgyűjtő gyűrű", ahova a visszaváltható palackokat a kukán kívül lehet elhelyezni, majd innen azokat aztán könnyedén össze tudják szedni a palackgyűjtők - ezzel segítve a kulturált együttélést, a szabálysértés elkerülését és a körforgásos hulladékgazdálkodás szempontjainak érvényesülését. Jelen előterjesztés első része egy ilyen lehetőség megvizsgálását, majd megvalósítását célozza meg.

Már használatos példák a palackgyűrűk megvalósítására:

2. A RePontok hálózatának fejlesztése, különösen 0-24 órás RePontok telepítésével

A jelenlegi fővárosi RePontok nem tudják kellő mértékben kiszolgálni a fővárosban keletkező visszaváltható palackok zökkenőmentes visszavételét. Ezek jellemzően az üzletek belterében belül működnek, ennél fogva csak nyitvatartási időben hozzáférhetőek. A főváros területén jelenleg összesen 2 db 0-24 óra között nyitva tartó RePontról van tudomásunk: egy bevásárlóközpont mögött és egy benzinkúton.

A RePontoknál - főleg csúcsidőben - sorok alakulnak ki, és a visszaváltásra várók akadályozzák a többi vásárló mozgását, és mivel a visszaváltás időpontja nem jár azonnali levásárlási kötelezettséggel, ezért lehetőség van arra, hogy a palackokat mindenki a neki legmegfelelőbb időpontban váltsa vissza.

Budapesten szükség van több, 0-24 órán át hozzáférhető RePont kialakítására, akár a kötelezett üzletek átalakításával és kívülről való hozzáféréssel.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztésben foglaltak megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására!

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

felkéri a főpolgármestert, hogy a BKM Nonprofit Zrt. FKF divíziója útján, a MOHU Budapest Zrt. és a kerületi önkormányzatok bevonásával 2025. január 31-ig dolgozzon ki intézkedési tervet - első ütemben a belvárosi helyszíneken és nagy közlekedési csomópontoknál található - hulladékgyűjtő edények mellé telepítendő palacktartó gyűrűk felszerelésére legkésőbb 2025. március 1-jétől történő megvalósítással, lehetőleg a körforgásos hulladékgazdálkodásban érdekelt MOHU Budapest finanszírozásában, majd félévente vizsgálja felül a helyszínek bővítésének lehetőségét a tapasztalatok alapján.

2.

a tapasztalatok alapján szükségesnek tartja a fővárosi RePont-hálózat fejlesztését, és felkéri a főpolgármestert, hogy a MOHU Budapest Zrt. felé járjon el a belvárosi övezetekben és nagyobb csomópontokban 0-24 órán át hozzáférhető visszaváltási lehetőségek biztosítása érdekében, oly módon, hogy a megvalósítást követően a MOHU Budapest Zrt. félévente vizsgálja felül a kapacitás és a helyszínek bővítésének lehetőségét a tapasztalatok alapján.

határidő: azonnal

felelős: főpolgármester

Határozathozatal módja:

Egyszerű többséggel.

Budapest, 2024. október 21.

Gál József
képviselő

Vitézy Dávid
képviselő

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző